

Postbus 199
9750 AD Haren
bezoekadres
Rijksweg 333
9752 CG Haren

(050) 313 59 01
info@groningerlandschap.nl
www.groningerlandschap.nl
IBAN: NL09 RABO 0162 2511 14
KVK: 41009551

Het Groninger
Landschap

Waterschap Hunze en Aa's
t.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 195
9640 AD Veendam

Datum: 27 november 2020
Betreft: Grote windmolens op de zeedijk Eems-Dollard
Kenmerk: 2020-230013

Geachte leden van het AB Hunze en Aa's,

In het boek 'De Dollard, een dijk te ver' beschrijft Carla Alma hoe de Dollard in de jaren '70 ternauwernood bespaard bleef van gedeeltelijke inpoldering en de aanleg van een buitendijks kanaal. Het kabinet Den Uyl zag net op tijd in dat het hier om onvervangbare natuurwaarden ging. Een trendbreuk: voor het eerst was er oog voor ecologische belangen en niet alleen economische.

Nu ligt er een voorstel van het Dagelijks Bestuur van uw waterschap dat de deur openzet voor de bouw van grote windmolens op de zeedijk van de Eems-Dollard. Met het voorstel treedt het DB buiten de kaders van het ruimtelijk beleid. Het overgrote deel van het zoekgebied valt namelijk buiten de door de provincie aangewezen gebieden voor plaatsing van windmolens.

Het DB ziet de zeedijk, ooit in eigendom verkregen uit oogpunt van kustveiligheid, nu als 'asset' voor energieopwekking. Het streven naar energieneutraliteit is een nobel streven en ondersteunen wij van harte, maar de 'toevallige' ligging van uw eigendom mag daarbij niet leidend zijn. Dan krijgen we net zo'n wildgroei aan windmolens als nu het geval is met zonneparken. Plaatsing van windmolens moet het resultaat zijn van een zorgvuldige ruimtelijke afweging die rekening houdt met leefbaarheid, natuur en landschap. Het is een slecht idee om een commerciële ontwikkelaar al in positie te brengen, terwijl deze afweging nog niet heeft plaatsgevonden.

De Dollard en aangrenzende delen van de Eems zijn onderdeel van het Natura2000-netwerk en Nederland heeft hier een internationale verantwoordelijkheid voor de instandhouding van natuurwaarden. Uit jaarlijkse tellingen van Sovon blijkt dat het gaat om vele tienduizenden trekvogels die de Dollard gebruiken als tankstation op hun Oostatlantische trekroute.

Steltlopers foerageren op de Dollard en hebben hoogwatervluchtplaatsen op de kwelders en de Punt van Reide, bij hoog water binnendijs. Enorme aantallen ganzen gebruiken de Dollard als slaappleats en foerageren binnendijs. Kortom, het gebied kenmerkt zich door grote vogelconcentraties die gebruik maken van gebieden aan weerszijden van de zeedijk. Hetzelfde geldt voor de zeearenden en grauwe kiekendieven die in het gebied leven en veelvuldig de dijk passeren. De Dollard is één van de twee bekende slaappleatsen van lachsterns in Nederland en deze vogels foerageren binnendijs. Plaatsing van grote windmolens op de zeedijk zal gepaard gaan met vogelaanvaringen en is volstrekt ongewenst.

Hetzelfde geldt voor vleermuizen, waarvan door uitgebreid onderzoek is aangetoond dat er over de Dollard internationale trekroutes lopen van o.a. de ruige dwergvleermuis. Deze vleermuizen zijn extreem kwetsbaar voor windmolens.

De Eems-Dollard maakt deel uit van Werelderfgoed Waddenzee. Eén van de 'outstanding values', op basis waarvan het gebied deze status heeft verkregen, is het open landschap. U begrijpt dat plaatsing van windmolens op de zeedijk een enorme impact heeft op dit monumentale landschap en de beleving ervan, juist omdat dit gebied door een zorgvuldig ruimtelijk beleid gevrijwaard is gebleven van windmolens.

Wij zij enorm teleurgesteld dat het Dagelijks Bestuur een dergelijk voorstel in het AB brengt, zonder eerst over dit onderwerp gesproken te hebben met de gebiedspartners die samenwerken in de Eems-Dollard (Ecologie en Economie in Balans en Programma Eems-Dollard 2050). Al vele jaren werken we samen om te investeren in de kwaliteit van natuur en landschap in het gebied, bijvoorbeeld door natuurherstel in Polder Breebaart en de aanleg van een brede groene dijk en een klutenplas. Tel daar de nieuwe kustprojecten Kleine Polder en Groote Polder bij op en het wordt duidelijk dat waar de molens ook geplaatst zouden worden in het zoekgebied, er altijd sprake zal zijn van grote negatieve effecten op natuur en landschap. Het voorstel van het DB doet daarom in hoge mate afbreuk aan onze gezamenlijke inspanningen voor de Eems-Dollard.

Principieel onjuist in het voorstel van het DB is om de verantwoordelijkheid voor het verkrijgen van maatschappelijk draagvlak bij RWE te leggen. Dit commerciële bedrijf heeft slechts één doel: de plaatsing van grote windmolens voor elkaar te krijgen. Het waterschap heeft een veel bredere verantwoordelijkheid, ook richting de omgeving en de gebiedspartners. Bewoners en natuurorganisaties willen hierover niet in gesprek met RWE, maar met het waterschap.

Mocht het waterschap besluiten om de gehele zeedijk als zoekgebied aan RWE beschikbaar te stellen voor plaatsing van 3-4 grote windmolens – en het voorstel van het DB biedt de ruimte dat het in de toekomst nog meer worden – dan houden wij het waterschap verantwoordelijk voor alle gevolgen die dat heeft voor natuur, landschap en leefbaarheid in het Eems-Dollardgebied, niet RWE.

Mede namens Vogelbescherming Nederland, de Waddenvereniging, Natuurmonumenten, Natuur en Milieufederatie Groningen en Stichting WAD, verzoekt Het Groninger Landschap u dringend om niet in te stemmen met het voorstel om een overeenkomst met RWE te sluiten die ruimte biedt aan plaatsing van grote windmolens op de zeedijk. Mocht het waterschap alsnog een overeenkomst met RWE sluiten, dan zullen we ook het juridische spoor bewandelen om de plaatsing van windmolens te voorkomen. Laten we hopen dat het niet zover hoeft te komen en dat we 50 jaar na het besluit over een buitendijks kanaal in de Dollard door één van uw voorgangers, geen herhaling van de geschiedenis krijgen!

Voor een nadere toelichting op deze brief kunt u contact opnemen met ondergetekende via m.glastra@groningerlandschap.nl of 050-3135901.

Met vriendelijke groet,
Het Groninger Landschap

Marco Glastra
Directeur

Mede namens:

Lutz Jacobi – directeur Waddenvereniging

Fred Wouters – directeur Vogelbescherming Nederland

Arjen Kok – ambassadeur Natuurmonumenten Friesland/Groningen/De Wadden

Jan-Willem Lobeek – directeur Natuur en Milieufederatie Groningen

Lenze Hofstee – voorzitter Stichting WAD

cc. GS en PS Provincie Groningen